

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення порядку визначення підслідності та процесуального забезпечення міжнародного співробітництва»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

Необхідність прийняття законопроекту зумовлена стратегічним курсом України на набуття повноправного членства в Європейському Союзі. Законопроект спрямований на виконання євроінтеграційних зобов'язань України у частині забезпечення ефективності антикорупційної інфраструктури, а саме орієнтирів (benchmarks) Розділу 23 «Правосуддя та фундаментальні права» кластеру «Основи» переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу.

Так, проміжний орієнтир (benchmark) 23.5.1 кластеру «Основи» передбачає необхідність надання Голові Спеціалізованої антикорупційної прокуратури повноважень самостійно надсилати запити про екстрадицію та створювати спільні слідчі групи у справах про корупцію на високому рівні, а також захисту юрисдикції Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури від обходу та неправомірного впливу шляхом чіткого розмежування слідчих повноважень між органами досудового розслідування та запровадження надійних правил щодо запобігання та врегулювання конфліктів юрисдикції у кримінальному провадженні. Проміжний орієнтир (benchmark) 23.6.2 також містить обов'язок України розширити юрисдикцію Національного антикорупційного бюро України на всі державні посади з високим рівнем ризику.

Чинне кримінальне процесуальне законодавство містить прогалини в частині визначення підслідності Національного антикорупційного бюро України щодо окремих посадових осіб; недоліки, що призводять до виникнення спорів про підслідність між різними правоохоронними органами, дублювання кримінальних проваджень щодо корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень та, як наслідок, затягування строків притягнення осіб до відповідальності. Крім того, існує гостра потреба в оптимізації та прискоренні процедур міжнародного співробітництва у кримінальних провадженнях щодо корупційних та пов'язаних із корупцією кримінальних правопорушень високопосадовців.

Необхідність внесення запропонованих змін до Кримінального процесуального кодексу України також прямо передбачена Дорожньою картою

з питань верховенства права, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року.

2. Цілі та завдання прийняття акту

Метою законопроекту є підвищення ефективності досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо корупційних та пов'язаних із корупцією кримінальних правопорушень, забезпечення невідворотності покарання для високопосадовців, а також виконання євроінтеграційних зобов'язань України щодо зміцнення верховенства права.

Основними завданнями проекту є:

- Уточнення та актуалізація переліку суб'єктів, кримінальні правопорушення яких підслідні Національному антикорупційному бюро України;
- Впровадження чіткого, оперативного та безальтернативного механізму вирішення спорів про підслідність між Національним антикорупційним бюро України та іншими органами досудового розслідування;
- Усунення бюрократичних бар'єрів та затримок під час здійснення міжнародного правового співробітництва, зокрема у процесах екстрадиції та формування спільних слідчих груп для проведення досудового розслідування обставин кримінальних правопорушень, вчинених на територіях декількох держав.

3. Загальна характеристика та основні положення акту

Проектом Закону пропонується внести зміни до статей 216, 571 та 575 Кримінального процесуального кодексу України:

- Уточнення підслідності Національного антикорупційного бюро України (ст. 216): до переліку осіб додаються керівники допоміжних органів, утворених Президентом, їх заступники, начальники військових адміністрацій, їх заступники, голови обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, їх заступники, керівники Бюро економічної безпеки, Державного бюро розслідувань, а також заступники керівників та члени наглядових рад великих державних підприємств, що дозволить додатково охопити ключові посади з високим рівнем корупційних ризиків;
- Врегулювання спорів про підслідність: запроваджується чіткий механізм моніторингу відомостей Єдиного реєстру досудових розслідувань, а у разі виявлення паралельних розслідувань — порядок визначення підслідності за рішенням прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури;

- Уточнення строків та порядку передачі матеріалів за підслідністю: встановлюється обов'язок прокурора забезпечити передачу матеріалів відповідному органу досудового розслідування протягом 10 днів з дня винесення прокурором відповідної постанови про визначення підслідності;
- Спрощення процедури створення спільних слідчих груп для проведення досудового розслідування обставин кримінальних правопорушень, вчинених на територіях декількох держав, у провадженнях, що розслідуються Національним антикорупційним бюро України, шляхом надання права створення таких груп керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури;
- Прискорення процедури направлення запиту про видачу особи (екстрадицію) шляхом надання керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури повноважень щодо направлення таких запитів.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Правовідносини у даній сфері регулюються Кримінальним процесуальним кодексом України, Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України» та чинними міжнародними договорами України у сфері кримінального судочинства, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Прийняття цього акта не потребуватиме внесення змін до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту Закону не потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України і здійснюватиметься в межах поточного фінансування органів досудового розслідування та прокуратури.

6. Прогноз очікуваних наслідків прийняття акту

Прийняття законопроекту:

- Забезпечить виконання частини ключових орієнтирів (benchmarks) у сфері антикорупційної політики, що є необхідною умовою для успішного просування України у переговорному процесі щодо вступу до Європейського Союзу за кластером «Основи»;
- Сприятиме невідворотності покарання високопосадовців за корупційні кримінальні правопорушення завдяки чіткому та безальтернативному визначенню підслідності Національного антикорупційного бюро України, скороченню строків досудового розслідування за рахунок оптимізації

взаємодії між правоохоронними органами та прокуратурою, спрощенню притягнення до відповідальності осіб, що переховуються за кордоном, через оптимізацію процедур екстрадиції.

**Народний депутат України
та інші народні депутати України**

Радіна А.О.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Радіна Анастасія Олегівна
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000071931007105E100
Дійсний до: 24.02.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
8д9/1-2026/143504 від 15.06.2026

2264579